

Aan de rand van de bebouwde kom ligt de oude dorpskerk van Uithuizermeeden. Het zal ooit onderdeel hebben uitgemaakt van het centrum, maar het dorp heeft zich in de loop van de tijd wat verplaatst in noordelijke richting, vandaar. De kerk werd gebouwd in de tweede helft van de dertiende eeuw: een eenvoudige zaalkerk met rechtgesloten koor, oorspronkelijk gewijd aan Maria. In de zestiende eeuw is het schip uitgebreid met een vijfzijdig gesloten koor en een eeuw later met dwarspanden waardoor de zaalkerk een kruiskerk werd. Nog weer later kregen kerk en toren een bepleistering van imitatie natuursteenblokken en kwamen er grote rondboogvensters voorzien van profiellijsten met ornamenten, een deuromlijsting met gestucte kapitelen en een gestukt rondboogfries onder de dakrand. Een uitgesproken classicistisch uiterlijk was het resultaat. Ook kwam er een ingang in het koor, mogelijk een privé-ingang voor de borgheren.

### Meister Toren

Oorspronkelijk stond er een vrijstaande toren bij de kerk. Die werd in het begin van de achttiende eeuw vervangen door een bijna vijftig meter hoge toren. Niet alleen de hoogte, maar ook de blauw witte kleurstelling en de bouwwijze maken dat het een van de meest karakteristieke torens in de provincie Groningen is. De toren doet sterk denken aan de toren van de A-kerk in Groningen. Het ontwerp van beide torens is dan ook van een en dezelfde architect: stadsbouwmeester van Groningen Allart Meijer. Boven een oudere vierkante onderbouw heeft de toren een achtkantige bakstenen geleding met daarboven een opgewerkte houten spits van twee verdiepingen. Een koepeltje bedekt het geheel. De windwijzer heeft de vorm van een zeemeermin, verwijzend naar de huizen Menkema en Rensema. Boven de ingang van de toren verklaart een gedenksteen de reden waarom de toren gebouwd is: "Uit liefde tot God, ter ere van God en als sieraad van de kerk".

### Interieur

Veel in het interieur herinnert aan de bewoners van de Rensemaborg. De grafkelder onder het koor was hun eigendom. Verder zijn er de herenbanken, en is er een wapenbord van Willem van Alberda van Rensema. Ook het orgel is er dankzij laatstgenoemde.

Het interieur heeft kruisribgewelven die net als de muren gepleisterd en gewit zijn. Alleen het meloenvormige koepelgewelf in het oostelijke schiptravee is beschilderd met baksteenimitatie. In schip en noordtransept staan aan weerszijden van het middenpad historische kerkbanken met knoppen. Centraal in de kerk, de viering, zijn de kerkbanken weggehaald om ruimte te creëren voor gebruiksmogelijkheden van de kerk.

Preekstoel, doophek en herenbanken zijn een ontwerp van stadsbouwmeester Allart Meijer. Het beeldhouwwerk is van Jan de Rijk (1661-1738). Op de panelen van de preekstoel zijn de vier evangelisten afgebeeld met hun symbolen: Mattheus met de engel, Marcus met de leeuw, Lucas met het rund en Johannes met de adelaar. Verder zijn allegorische figuren te zien: geloof, hoop, liefde, bezonnenheid, standvastigheid, en rechtvaardigheid. In het koor het indrukwekkende grafmonument uit 1574, vervaardigd ter ere van Rodolf Huinga, bewoner van de borg Ungersma te Uithuizermeeden

### Hinsz-orgel

In 1785 schonk Willem van Alberda van Rensema het grote Hinszorgel aan de kerk. Orgelbouwer A.A. Hinsz overleed kort voor de ingebruikname ervan. In 1970 werd het orgel omvangrijk gerestaureerd en recent is het orgel opnieuw grondig gerestaureerd met als doel het oorspronkelijke Hinszorgel en de originele klankkleur nog beter te benaderen. Het front bevat veel houtsnijwerk en verguld werk en is in de authentieke kleuren afgewerkt. Het instrument bestaat uit een hoofdwerk met twintig registers en een rugwerk met acht registers. Het heeft twee manualen, met boven acht en beneden elf registers.